

ความเป็นมาของปัญหา

การอาชีวศึกษาเป็นแหล่งผลิตกำลังคนที่จะทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรของชาติทั้งทาง
 ด้านวัตถุดิบ แรงงาน และ การจักระบบบริการต่าง ๆ อาชีวศึกษาเป็นหลักประกันความมั่นคงของชาติ
 ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร การปกครอง และวัฒนธรรม บ้านเมืองจะ
 สงบสุขอยู่ได้ก็เพราะประชาชน "อยู่ดีกินดี" การจะมีกินก็ต้องรู้จักหากินเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ การ
 หากินก็คือ การประกอบอาชีพนั่นเอง ซึ่งเป็นที่มาของการจัดอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษาโดยแท้จริงแล้วมีได้อยู่ในขอบข่ายของกรมอาชีวศึกษา กระทรวง
 ศึกษาธิการเท่านั้น ที่ใดมีการประกอบอาชีพที่นั่นจะมีการอาชีวศึกษา ทั้งนี้เพราะอาชีวศึกษาเป็น
 สถาบันทางสังคมอย่างหนึ่งของสมาชิกในครอบครัว ในสังคมต้องรู้จักสัมมาอาชีพ¹ เพื่อการหา
 อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค โดยธรรมชาติคนเราเกิดมาจะต้องรู้จัก
 เรียนรู้ เพื่อการอยู่รอดด้วยกันทั้งนั้น ฉะนั้นเรื่องการศึกษาจึงมีมาตั้งแต่เมื่อมีมนุษย์เกิดขึ้น

ถ้าพิจารณาความเป็นมาทางบ้านอาชีวศึกษาแล้วจะเห็นว่า คนเราเกิดมาแล้วต้องมีอาชีพ
 คือการหามาหากินเพื่อเลี้ยงตนและครอบครัว กลุ่มชนใหญ่ย่อมมีกลุ่มชนย่อยทำการให้เกิดผลิตผล
 เป็นจำนวนมาก และสามารถนำไปซื้อขายแลกเปลี่ยนกับกลุ่มชนอื่น ๆ ได้ ตอนแรกก็เป็นการแลกเปลี่ยน
 แลกเปลี่ยนซื้อขายระหว่างครอบครัวต่อครอบครัว ต่อไปก็เป็นระหว่างตำบลต่อตำบล เมืองต่อเมือง
 แล้วขยายกว้างเป็นการซื้อขายระหว่างประเทศ ถ้าสามารถซื้อขายแลกเปลี่ยนได้มากประเทศนั้น
 ก็ร่ำรวย เป็นผลถึงเศรษฐกิจของประเทศ เพราะฉะนั้นการประกอบอาชีพของพลเมืองจึงเป็นพื้นฐาน

¹ สํามคมการศึกษาแห่งประเทศไทย, จุดยืนและทิศทางการศึกษาไทย (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2518), หน้า 170.

ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นจึงต้องมีการฝึกฝน อบรมถ่ายทอดวิชาชีพสืบเนื่องกันมาทุกยุคทุกสมัย

ในกรณีเดียวกัน การฝึกอาชีพก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางเศรษฐกิจและความเจริญก้าวหน้าทางสังคมเช่นกัน กล่าวคือ ในสังคมแบบดึกดำบรรพ์ การถ่ายทอดวิชาชีพดำเนินไปโดยบิดามารดาหรือคนในกลุ่ม แม้ในปัจจุบันนี้การฝึกอาชีพแบบนี้ยังมีอยู่ทั่ว ๆ ไป เช่น การจักสาน ล่าสัตว์ ทอผ้า ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ เก็บของป่า หาสมุนไพร อาชีพเหล่านี้ไม่ต้องเข้าโรงเรียน เด็กเมื่อเจริญเติบโตขึ้นมา ก็ศึกษาหาความรู้จากบิดามารดาหรือคนในท้องถิ่น สังคมประเทศไทยแต่เดิมเป็นสังคมเกษตรกรรม การอุตสาหกรรมเริ่มมีขึ้นและกำลังเจริญก้าวหน้า การศึกษาวิชาชีพก็มีความสำคัญขึ้นมาตามลำดับ ในสังคมอุตสาหกรรม ระบบงานอุตสาหกรรมทันสมัยขึ้น มีการผลิตสินค้าเป็นจำนวนมาก การศึกษาวิชาชีพจะใช้แผนดั้งเดิมไม่ได้ จึงมีการสอนวิชาชีพในโรงเรียน ในโรงงานอุตสาหกรรม

นอกเหนือจากเกษตรกรรมแล้ว ก็มีการก่อสร้างบ้านเรือน ปราสาทราชวัง สมัยสุโขทัยมีการสร้างอ่างเก็บน้ำ การชลประทานและการประมง การสร้างพระพุทธรูปหล่อด้วยโลหะขนาดใหญ่ นอกจากนี้ยังมีอาชีพการสร้างเครื่องถ้วยชามสังคโลก ในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านงานช่างและหัตถกรรม สมัยกรุงรัตนโกสินทร์มีการรวบรวมช่างฝีมือเพื่อที่จะใช้ในงานก่อสร้างและการตกแต่ง ช่างที่รวบรวมขึ้นนี้จัดขึ้นเป็นช่างสิบหมู่¹ อันประกอบด้วย ช่างเขียน ช่างปั้น ช่างแกะ ช่างปูน ช่างกลึง ช่างหุ่น ช่างหล่อ ช่างบุ ช่างรัก และ ช่างสลัก การศึกษาวิชาชีพในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์จึงเริ่มขึ้นโดยความสำคัญของช่างนั่นเอง ซึ่งมีคนไทยประกอบอาชีพช่างสิบหมู่เป็นอาชีพอิสระกันอยู่มากมายในขณะนั้น โดยการถ่ายทอดวิชาชีพทางระบบครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ เช่น วิชาช่างฝีมือต่าง ๆ มีช่างทอ ช่างทอง ช่างแกะ ช่างปั้น วิชาแพทย์แผนโบราณ

¹ ชู แสงศักดิ์ และ ชูใจ ศรีรัตน์, รวมบทความอาชีพศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วัฒนากร, 2517), หน้า 2.

ต่อมาในปี พ.ศ.2441 ได้เริ่มจัดการศึกษาวิชาชีพเป็นแบบแผนขึ้น โดยจำแนกเป็น 3 พวกคือ หัตถกรรม กสิกรรม และ คฤหกิจ (การเรือน) โดยบรรจุไว้ในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441¹ ตั้งแต่นั้นมาจึงได้ศึกษาวิชาชีพกันอย่างจริงจัง และในปี พ.ศ.2445 จึงมีโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรกเกิดขึ้นคือ โรงเรียนพาณิชย์การวัดมหาพฤฒาราม จากนั้นก็ตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาต่าง ๆ ขึ้นมากมาย

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2480 เป็นต้นมา ได้เปิดโรงเรียนอาชีวศึกษาขึ้นทั่วราชอาณาจักร² หากไม่เปิดใหม่ก็คัดแปลงโรงเรียนเก่าให้เป็นไปตามหลักสูตรใหม่ เช่น โรงเรียนการช่างสตรี โรงเรียนช่างทอผ้า โรงเรียนช่างเย็บเสื้อผ้า โรงเรียนประณีตวิสามัญเกษตรกรรม โรงเรียนช่างโลหะ ฯลฯ

ในปี พ.ศ.2481 กระทรวงธรรมการได้ยุบกรมศึกษาธิการ³ แล้วตั้งกรมขึ้นใหม่ 2 กรม คือ กรมสามัญ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายสามัญ และกรมวิชาการ มีหน้าที่จัดการศึกษาสายอาชีวศึกษา กล่าวคือ กรมอาชีวศึกษาอยู่ในกรมวิชาการนี้ ต่อมาปี พ.ศ.2484 เห็นว่ากรมวิชาการมีภาระทางด้านการจัดการศึกษามาก จึงได้เปลี่ยนชื่อกรมใหม่เป็น กรมอาชีวศึกษา การบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาจึงได้เริ่มต้นขึ้น

กรมอาชีวศึกษากำลังเจริญก้าวหน้า ก็พอดีในช่วงนั้นได้เกิดสงครามมหาเอเซียบูรพา การศึกษาได้รับการกระทบกระเทือนอย่างมาก โรงเรียนได้รับภัยพิบัติจากสงคราม ทำให้โรงเรียน

¹กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสารกรมวิชาการชุดพัฒนาทางการศึกษา ฉบับที่ 1 ความเป็นมาของแผนการศึกษาชาติ (พระนคร : มงคลการพิมพ์, 2504), หน้า 21.

²ธนู แสงศักดิ์ และ ชูใจ ศรีรัตน์, รวมบทความอาชีวศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิทยากร, 2517), หน้า 16.

³ยาใจ อุ่นจิตต์, "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา", (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 4.

อาชีวศึกษาต้องยุบเลิกไปหลายแห่ง เพราะไม่มีนักเรียน หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลง โรงเรียนอาชีวศึกษาไม่มีผู้เรียน ทำให้ต้องปรับปรุงหลักสูตรใหม่เพื่อให้สามารถเรียนต่อในระดับสูงได้ ในยุคนี้ได้พัฒนาการอาชีวศึกษาเสียใหม่ ต่างประเทศเข้ามามีบทบาทช่วยเหลืออย่างมาก โดยช่วยเหลือทั้งเครื่องมือและส่งผู้เชี่ยวชาญมาช่วย การอาชีวศึกษาจึงได้เจริญขึ้นอีกครั้งหนึ่ง และได้รับความสนใจมากมีการเลื่อนฐานะสูงขึ้นเป็นวิทยาลัย และขยายการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี ซึ่งปัจจุบันบางส่วนแยกหน่วยงานออกจากกรมอาชีวศึกษา ตั้งเป็นสถาบันเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา มีฐานะเทียบเท่ากรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบันกรมอาชีวศึกษา แยกสาขาวิชาออกเป็น 4 ประเภทใหญ่ ๆ กล่าวคือ

1. ประเภทเกษตรกรรม ได้แก่ งานทางด้านเกษตรกรรม
2. ประเภทช่างและอุตสาหกรรม ได้แก่ งานการช่าง และหัตถกรรมทุกชนิด
3. ประเภทพาณิชยกรรม ได้แก่ งานด้านค้าขาย บัญชี เลขานุการ
4. ประเภททหาร กรม ได้แก่ งานทางด้านแม่บ้านการเรือน

การอาชีวศึกษาได้รับการสนับสนุนมาก ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้ระบุไว้ว่า "รัฐพึงสนับสนุนการอาชีวศึกษาอย่างกว้างขวาง และให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในรูปแบบที่จัดให้ผสมผสานเข้าไว้ในการศึกษาทุกระดับ และที่จัดเป็นเอกเทศตามความจำเป็น ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นความรู้ความสามารถด้านเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมที่สนับสนุนเกษตร เป็นสำคัญ"¹

จากเหตุผลที่กล่าวมานี้เอง การอาชีวศึกษาเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติ ทรัพยากรจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้ผลิต ถ้าผู้ผลิตมีความรู้ความสามารถก็จะทำให้ทรัพยากรออกมามีค่า ผู้ผลิตในที่นี้ก็คือ ผู้นำหรือผู้บริหารวิทยาลัย และคณะอาจารย์ แต่ผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือผู้บริหารซึ่งเป็น

¹ ประยูร ศิริประศาสน์. "สารสำคัญบางประการในแผนการศึกษาแห่งชาติ (อดีต-ปัจจุบัน)", วารสารสภาการศึกษาระดับชาติ 11 (เมษายน-พฤษภาคม 2520) : 111.

ผู้นำที่จะต้องเรียนรู้ทฤษฎีวิธีการปฏิบัติในทางบริหารเป็นอย่างดี เพื่อจะให้นำและประสานงาน
การทำงานของบุคลากรในองค์กรให้ทำหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้นำหรือผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา เป็นผู้นำที่รับผิดชอบงานของวิทยาลัยทั้งหมด
ภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยจึงมีความสำคัญที่จะช่วยในการจัดการศึกษาในวิทยาลัยให้มีประสิทธิ-
ภาพและประสิทธิผล ดังเช่น อรุณ วัชรธรรม ได้กล่าวไว้ว่า "...ภาวะผู้นำ
(**leadership**) นั้นย่อมเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการบริหารงาน เพราะผู้นำนั้นเปรียบประดุจดวงประทีป
ขององค์กรเป็นสัญลักษณ์ เป็นตัวแทนขององค์กร และเป็นจตุรรวมพลังของทุกคนในองค์กร..."¹
ฉะนั้นผู้บริหารวิทยาลัยย่อมเป็นหลักที่สำคัญยิ่งต่อวิทยาลัย ต่ออาจารย์ และต่อผลงานอันเป็นส่วนรวม
พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารย่อมมีผลสะท้อนต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและ
การจัดการศึกษาของวิทยาลัยแต่ละแห่งเป็นอันมาก

พนัส หันนาคินทร์ กล่าวไว้ว่า กิจกรรมใด ๆ ก็ตามจะดำเนินไปได้ด้วยดีก็เพราะมีผู้ดำเนิน
การให้กิจกรรมนั้น ๆ ดำเนินไปตามเป้าหมายได้โดยถูกต้องและรวดเร็วเปรียบเสมือนการเดินเรือ
ก็จะต้องมีบุคคลคอยดูแลให้องค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้เรือเคลื่อนที่ ไปได้นั้นได้ทำหน้าที่ของตัว
เองให้สอดคล้องกัน เพื่อให้เกิดการเคลื่อนที่ไปตามความต้องการได้² ในการดำเนินไปโดยพร้อม
เพรียงและมีประสิทธิภาพ กล่าวคือเป็นไปด้วยความรวดเร็วเรียบร้อย และประหยัดทั้งกำลังงาน
และกำลังทรัพย์ แต่ได้ผลเต็มที่ตามความมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้แล้ว

ด้วยเหตุนี้ พฤติกรรมความเป็นผู้นำสมควรที่จะได้ศึกษาวิเคราะห์ เพื่อเป็นเครื่องชี้ให้
เห็นว่า ผู้นำหรือผู้บริหารนั้น ๆ มีคุณสมบัติ และภาวะผู้นำอยู่น้อยเพียงใด ผู้วิจัยได้ตระหนัก

¹อรุณ วัชรธรรม, หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนา-
พานิช, 2517), หน้า 195.

²พนัส หันนาคินทร์, หลักการบริหารโรงเรียน (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช,
2513), หน้า 1.

ถึงความสำคัญในเรื่องนี้ จึงเลือกวิเคราะห์พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารตามแนวความคิดของ แอนดรู ฮัลปิน (Andrew W. Halpin) มาทำการวิจัย และเนื่องจากผู้วิจัยรับราชการอยู่ในกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา เห็นควรที่จะได้มีการตรวจสอบพฤติกรรมในการทำงานของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาและพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารของกรมอาชีวศึกษาในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็น
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา

สมมุติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านมุ่งงาน (Initiating Structure) สูงกว่าด้านมุ่งสัมพันธ์ (Consideration)
2. พฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ที่เป็นอยู่จริงกับที่ควรจะเป็นแตกต่างกัน
3. ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จะศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาในพฤติกรรม 2 ด้านคือ ด้านมุ่งงาน (Initiating Structure) และด้านมุ่งสัมพันธ์ (Consideration) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนั้น จะศึกษาเฉพาะ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ อาจารย์ของวิทยาลัยอาชีวศึกษา ซึ่งสังกัดกองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 38 แห่ง 69 วิทยาเขต เท่านั้น

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ อาศัยเพียงแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวความคิดของ แอนดรู ฮัลปิ้น (Andrew W. Halpin) เป็นเครื่องมือเพียงอย่างเดียวในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเท่านั้น
2. กลุ่มประชากรจำกัดเพียงบุคคลากร 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มอาจารย์ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

คำจำกัดความของคำต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิจัย

วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาลัยที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับ ป.วช. ถึงระดับ ป.วส. ในสังกัดกองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา

วิทยาเขต หมายถึง สถานที่ให้การศึกษาแห่งหนึ่งในหลายแห่ง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยาลัย

ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

ผู้อำนวยการ หมายถึง ผู้มีหน้าที่ควบคุมดูแลดำเนินการบริหารกิจการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาให้ดำเนินไปด้วยดี

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ประจำ และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการในการบริหารกิจการวิทยาลัยอาชีวศึกษา

อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา หมายถึง ผู้ทำการสอนประจำในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

พฤติกรรมความเป็นผู้นำ หมายถึง การกระทำที่ผู้นำใช้อิทธิพลหรืออำนาจหน้าที่ในความสัมพันธ์ซึ่งมีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติการและอำนวยความสะดวกโดยใช้กระบวนการคิดต่อประสานการทำงานของบุคลากร เพื่อมุ่งให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้¹

พฤติกรรมค่าน Initiating Structure หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับสมาชิกในหน่วยงานในเรื่องนโยบาย ระเบียบกฎเกณฑ์ การจัดรูปแบบของหน่วยงานที่ดี วิธีติดต่อสัมพันธ์กัน ตลอดจนกระบวนการดำเนินงานเพื่อไปสู่เป้าหมาย²

พฤติกรรมค่าน Consideration หมายถึง พฤติกรรมที่เกี่ยวกับการแสดงความเป็นมิตร ความเคารพนับถือ และการไว้วางใจกัน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้นำกับผู้ร่วมงาน³

¹ สมพงษ์ เกษมสิน, "ผู้นำ." ใน ประมวลบทความกรณีศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ปี 2520 หน่วยงานพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, บรรณาธิการ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สันตวิ, 2520), หน้า 121 - 135.

² มนัส ไชยศักดิ์, "พฤติกรรมทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้", "วิทยานพนธ์ปริชญ์มหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520), หน้า 7.

³ เรื่องเดียวกัน.

ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย

1. ผลของการวิจัยนี้จะช่วยให้ทราบถึงพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา
2. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารระดับสูงของกรมอาชีวศึกษา ในการจัดโครงการอบรมผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา
3. ผลของการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาโดยตรงในการปรับปรุงแก้ไขวิธีการทำงาน
4. เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่ทำหน้าที่ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

ก. กลุ่มตัวอย่างประชากร

การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรที่ทำหน้าที่บริหารการศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดกองวิทยาลัย กรมอาชีวศึกษา ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวม 38 แห่ง ซึ่งแยกออกเป็น 69 วิทยาเขต จะมีผู้อำนวยการ 38 คน และผู้ช่วยผู้อำนวยการ 31 คน รวมเป็นประชากรที่เป็นผู้บริหาร 69 คน และอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาเขตละ 5 คน โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย คิดเป็น 10 เปอร์เซ็นต์ โดยประมาณของจำนวนอาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาทั้งหมด ซึ่งจะได้ประชากรที่เป็นอาจารย์ 345 คน

ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวจากแบบสอบถาม LBDQ (Leader Behavior Description Questionnaire) ซึ่งสร้างโดย แอนดรู ฮัลปิน (Andrew W. Halpin) แบบสอบถามนี้จะมี 2 ลักษณะคือ แบบเลือกตอบ (Check List) และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

ค. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งแบบสอบถามไปสำรวจข้อมูลจาก ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ และ อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษา โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ ในบางกรณีจะนำแบบสอบถามไปสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ง. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้วิธีหาค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ที-เทสต์ (t-test)

ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อจำกัดของการวิจัย คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และ ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงความหมายของผู้นำ ภาวะผู้นำ ประเภทของผู้นำ ลักษณะของการเป็นผู้นำที่ดี พฤติกรรมความเป็นผู้นำและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ งานบริหารการศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึงลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งจะได้อธิบายในรูปตาราง และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ส่วนสุดท้ายเป็นบรรณานุกรม และภาคผนวก